

SUSEDSKÉ SPORY

Príklady a odpovede expertov

MS202035/24

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah rozhoduje

www.hnonline.sk
vychádza MAFRA Slovakia, a. s.
streda 28. apríla 2021, číslo 80, **

Príloha
Reality
a Development
ako bonus

Známa fabrika rozširuje výrobu šitú na pandémiu

ZISTENIE HN

Chemosvit Fibrochem vytvorí nové výskumno-vývojové centrum. Do antivírusových a antibakteriálnych vlákien investuje takmer jeden a pol milióna eur.

Róbert Turza ©hn
robert.turza@mafraslovakia.sk

Bratislava – Sú spoločnosti, ktoré pandémie postihla, a sú také, ktorým, naopak, pomohla. Chemosvit Fibrochem sa nachádza niekde uprostred. Legendárny hráč zameraný na výrobu polypropylénových vlákien síce trpí rastom cien vstupov, no ve-

denie podniku hovorí aj o plnom počte zákaziek. Po príchode pandémie sa mu totiž podarilo rozbehnúť nový produktový program certifikovaných medicínskych výrobkov a textilných rušok, čo nadopovalo jeho biznis. Linky idú na sto percent a časť objednávok bola odložená na leto.

Globálna nákaza hrá tiež do kárát vývojových aktivít spoločnosti. Firma spod Tatier priniesla na

trh napríklad vlákna na výrobu športového oblečenia, biodegradovateľné materiály, ale aj textilie chrániace pred UV žiarením či dokonca kliešťami. Práve výskumu sa týka aj jej najnovšia investícia. Spoločnosť chce na tento účel postaviť stredisko za 1,4 milióna eur. „Cieľom je vybudovať centrum textilnej inteligencie na vývoj prototypov ochranných pracovných odevov a medicínskych

textílií, vyvinúť antimikrobiálne zariadenie na úpravu vzduchu či skúmať a overiť nové materiály pre čisté izby,“ uviedla pre HN šéfk fabrika Alena Balogová. V praxi spoločnosť vyvinie materiály, ktoré budú zabíjať šírenie vírusov a baktérií. Po tomto tovare je aktuálne vysoký dopyt v domovoch dôchodcov či nemocniciach. Spoločnosť napriek svojím špičkovým aktivitám zápasí

s nedostatkom pracovníkov. V dôsledku toho musela presunúť časť produkcie na Ukrajinu.

Okrem toho ju trápia aj státisícové straty, ktoré vykazovala počas posledných piatich rokov. Tie by však podľa Balogovej mali byť v tomto roku minulosťou, keďže podnik očakáva návrat do čiernych čísel.

Viac na strane 10. Firma...

Bratislava nasadí proti komárom aj drony

Bratislava – „Komárov je opäť veľa. Žiadame magistrát o riešenie,“ apelovala viani v lete bratislavská mestská časť Dúbravka s tým, že prevencia nezabrala. Primátor Matúš Vallo včera prislúbil, že magistrát robí všetko pre to, aby sa podobná situácia tento rok neopakovala. „Regulácia komárov je jedno z tých odvetví, kde sa nám zatiaľ nedarí,“ priznal. Mesto bude aj naďalej používať biologický prostriedok BTI, ktorý sa aplikuje v liahniskách. Pri monitoringu pomôže viac ako dvesto dobrovoľníkov. Oproti minulému roku sa navyše nebudú vykonávať už len pozemné postreky, využijú sa aj drony a lietadlo z Rakúska. (RED)

SNÍMKA: TASR/J. NOVÁK

AGRO

Počasie narobilo vrásky pestovateľom a cukrárom. Dôležitá plodina zamrzla

Bratislava – Rastliny už začali vyhánať kľúčne listy, keď na Slovensko dorazili nebyvalé mrazy. Dosiahli až mínus osem stupňov a spálili značnú časť agrokodmity. „My sme ešte takúto zmrznutú repu, ako je tento rok, nemali,“ opisuje skúsenosť z posledných týždňov Ján Schemmer, hlavný

agronóm v Poľnohospodárskom družstve Senica. Chlad poškodil okolo 180 hektárov, čo je polovica ich úrody. Pestovatelia preto budú musieť siať nanovo.

V družstve Senica tak urobia minimálne na 80 hektároch, čo sa prejaví na nákladoch. „Osivo vyjde na hektár nejakých 195 eur

plus mzdy a nafta, kde sa zmesť dokopy tak do 280 eur,“ konštatuje Schemmer. Situáciu po jarných mrazoch pozorne sledujú aj výrobcovia. „Pri cukrovej repe sa však v tomto štádiu nedá hovoriť o stratení úrody, keďže poškodené porasty sa dajú ešte opätovne presiať,“ konštatuje Adrian

Šedivý zo Slovenského cukrovarníckeho spolku.

So sladičom sme boli ešte pred pár rokmi sebestační na 120 percent, ale posledné tri roky sa pre zlé počasie toto číslo znížilo na 97 percent. (RAT)

Viac na strane 9. Výrobu...

VAKČINÁCIA

Rusi sú pre nás bratia. Časť ľudí chce Sputnik

Bratislava – „Naozaj nám je to jedno?“ varoval v polovici februára premiér Igor Matovič. Narážal na potrebu doviezť Sputnik. Z prieskumu AKO odovodňoval, že takto sa zaočkuje o 300-tisíc ľudí viac. Aktuálne prieskum Globsecu tvrdí, že kým túto látku u nás preferuje 15 percent populácie, teda 800-tisíc občanov, v Ma-

ďarsku štyri percentá a v Česku len tri. „Podľa našich prieskumov až 78 percent Slovákov si myslí, že Rusko je našim tradičným slovan-ským bratským národom,“ opisuje Katarína Klingová z Globsecu s tým, že podobne to vidí len 47 percent Čechov. (KCH)

Viac na strane 2. Von...

Cena
cena 1,09 EUR /
predplatné 0,952 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

mafra slovakia

V SKRATKE

Continental odložil zatváranie

Aachen – Nemecký výrobca pneumatík sa s odborními po zdĺhavých rokovaníach dohodol na odklade zatvorenia fabriky v Aachene. Pôvodne mali výrobu ukončiť tento rok, napokon sa linky zastavia do konca budúceho roka. Počet zamestnancov sa postupne zredukujú z 1 800 na 1 200, pričom firma sa podľa možnosti vyhne nútenému prepúšťaniu. V roku 2023 by v Aachene malo pracovať ešte 500 ľudí, ktorí budú pripravovať definitívne odstavenie výrobných liniek. Celý proces bude sprevádzať preškolovacia kampaň, ktorá by väčšine zamestnancov mala pomôcť k nájdeniu novej práce. Continental zdôraznil, že zatvorenie fabriky je nevyhnutné pre veľké nadbytočné kapacity na európskom trhu pneumatík. (TASR)

Čínske podniky prudko rastú

Peking – Zisk čínskych priemyselných podnikov pokračoval minulý mesiac v prudkom raste. Podpisuje sa pod to vývoj spred roka, keď priemyselnú aktivitu obmedzila nastupujúca epidémia nového koronavírusu, ktorá sa rozšírila zo strednej Číny. Ako uviedol čínsky štatistický úrad, zisk priemyselných podnikov stúpol v marci medziročne o 92,3 percenta na takmer 91 miliárd eur. V porovnaní s vývojom v prvých dvoch mesiacoch sa tempo rastu spomalilo, keď za január a február dosiahol rast 179 percent. Zisk potiaholi najmä podniky v chemickom, kovospájacom a ropnom priemysle. Ako však zástupcovia štatistického úradu dodali, vývoj v ďalšom období obklopuje pretrvávajúca neistota na medzinárodných trhoch, keďže pandémia nového koronavírusu v mnohých krajinách pokračuje. Aj vývoj v jednotlivých priemyselných odvetviach je nerovnomerný. (TASR)

Rekordná nezamestnanosť vo Švédsku

Štokholm – Nezamestnanosť v severskej krajine minulý mesiac stúpila, pričom sa dostala na najvyššiu úroveň za takmer štvrtstoročie. Vyplyva to z čísiel švédkeho štatistického úradu. Ako úrad informoval, miera nezamestnanosti dosiahla v marci 10 percent. Na porovnanie,

v marci minulého roka bola 7,1 percenta. Výsledok tak prekonal očakávanie, keďže analytici ráčali s miernym poklesom nezamestnanosti na 9,6 percenta. Nečakaný rast zväčšil počet ľudí bez práce na najvyššiu úroveň od júla 1997. Zároveň mierne klesla miera zamestnanosti. Vo februári dosiahla 65,9 percenta. Stúpol aj počet mladých bez roboty. Vo vekovej kategórii od 15 do 24 rokov dosiahol v marci 28,3 percenta. (TASR)

Dôvera Talianov stúpa

Rím – Dôvera talianskych spotrebiteľov aj podnikateľov v ďalší vývoj ekonomiky v apríli rástla. Dôvodom boli očakávanie, že premiér Mario Draghi predloží EÚ do konca apríla návrh plánu obnovy hospodárstva, aby získal viac ako 200 miliárd eur z fondov spoločnosti. V krajine sa zároveň začal znížiť počet infikovaných novým koronavírusom, vďaka čomu sa zmiernili niektoré obmedzenia. Najnovší prieskum štatistického úradu ISTAT ukázal, že kombinovaný index ekonomického sentimentu v tretej najväčšej ekonomike eurózy v apríli stúpol na 97,3 bodu, čo je najvyššia hodnota od decembra 2019. Index spotrebiteľskej dôvery sa zase zvýšil na 102,3 bodu. (TASR)

Chcú firemnú daň od 21 percent

Berlín – Ministri financií Francúzska a Nemecka podporujú návrh USA, aby vo svete existovala minimálna firemná daň 21 percent. Proti nápadu šéfy amerického rezortu financií Janet Yellenovej pritom nemá výhrady ani Rakúsko. „Ja osobne nemám proti návrhu Spojených štátov nič,“ povedal nemecký minister Olaf Scholz. „Ak to bude výsledok rokovaní, budeme aj my súhlasiť,“ doplnil ho francúzsky rezortný partner Bruno Le Maire. (ČTK)

Tesla s veľkým ziskom

Palo Alto – Americký výrobca elektrických vozidiel oznámil za prvý štvrtrok prudký rast zisku, k čomu prispel dvojnásobne vyšší predaj vozidiel ako pred rokom. Spoločnosť tak oznámila už siedmy ziskový kvartál po sebe. V prvom tohtoročnom dosiahla čistý zisk 438 miliónov dolárov, čo na akciu predstavuje 39 centov. V rovnakom období pred rokom evidovala zisk na úrovni 16 miliónov dolárov. Bez započítania jednorazových položiek mala Tesla upravený zisk na akciu 93 centov. V rovnakom období vlaňajška predstavoval upravený zisk na akciu 23 centov. Spoločnosť tak prekonal očakávanie analytikov. (TASR)

INZERČIA

BRANKO, a.s.

so sídlom Novozámocká 184, 949 05 Nitra, IČO: 31 438 181, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu v Nitre, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 33/N, v súlade s § 34 Zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení oznamuje, že Ročná finančná správa spoločnosti za rok 2020 bude zverejnená od 30.4.2021 na internetovej stránke: www.branko-nitra.sk. Ide o regulované informácie.

MS204021/01

Oznámenie
Biotika a.s.,

so sídlom Slovenská Lúčka 566, PSC 976 13, IČO: 31 561 900, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, odd. Sa, vložka č. 65/S v súlade s § 34 Zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov oznamuje, že Ročná finančná správa za rok 2020 a Vyhlásenie predstavenstva sú sprístupnené na internetovej stránke spoločnosti www.biotika.sk.

MS203965/01

Firma zo Svitu investuje do revolučného vlákna

ZISTENIE HN

Spoločnosť pôsobiaca na našom trhu takmer 90 rokov plánuje do textílií schopných filtrovať vírusy aj baktérie naliat takmer 1,5 milióna eur.

Róbert Turza

robert.turza@mafrasslovakia.sk

Bratislava – Posledné roky v strate, odchod časti výroby na Ukrajinu, tlak lacných producentov z Ázie a neustále zdražovanie výrobných vstupov i práce. To sú hlavné problémy, ktoré dlhodobob trápia výrobcu polypropylénových vlákien zo Svitu. Chemosvit Fibrochem tým klesá jeho konkurencieschopnosť. Fabrike sa však darí nepriaznivé faktory vyvažovať najsilnejšou zbraňou, akú má. Výskumom, vývojom, ako aj investíciami a produkciou výrobkov s vysokou pridanou hodnotou. Chemosvit Fibrochem podľa analytikov rok čo rok investuje do výroby a v tejto činnosti po-

kračuje fabrika aj v tomto roku. Za 1,4 milióna eur sa totiž rozhodla vybudovať vobec prvé slovenské centrum pre textilné aplikácie. „Cieľom je vybudovať centrum textilnej inteligencie na vývoj prototypov ochranných pracovných odevov a medicínskych textílií. Vyvinúť antimikrobiálne zariadenie na úpravu vzduchu aktívne likvidujúce vírusy a ostatné mikróby v nasávanom vzduchu a skúmať a overiť nové materiály pre takzvané čisté izby,“ potvrdila pre HN šéfa fabriky Alena Balogová s tým, že spoločnosť bude na vývoji spolupracovať so Strojníckou fakultou Technickej univerzity v Košiciach.

Rozširovanie výskumu

Samotný projekt bude z veľkej časti financovaný z európskych zdrojov, z ktorých na nové centrum popuťte viac ako 1,2 milióna eur. Ďalších takmer 140-tisíc poskytne zo svojich zdrojov samotný výrobca. Cieľom je vytvoriť materiál vhodný na šitie kombinéz, filtrov a membrán z antivírusových a antimikrobiálnych vlákien. Vďaka nim bude možné zabrániť šíreniu vírusov a baktérií najmä v zariadeniach, kde tento jav spôsobuje najviac

škody, teda napríklad v domovoch dôchodcov či nemocniciach. „V prvej fáze bude zameranie najmä na domovy sociálnych služieb, kde sa nachádza najväčšia časť rizikového obyvateľstva, ktorá sa stretáva v uzavretých spoločných priestoroch, čo tvorí vhodné podmienky na šírenie vírusových ochorení,“ konštatuje Balogová. Dodáva, že v ďalších fázach sa spoločnosť chce zamerať na nemocničné zariadenia, kliniky až po finálnu aplikáciu v bytových a iných nebytových priestoroch s vysokou frekvenciou kumulácie ľudí.

Pandémia ublížila aj pomohla

Samotný výskum a vývoj nie je pre výrobcu pod Tatier ničím novým. Na trhu už pôsobí takmer 90 rokov a vo svojom segmente je známy dlhodobými inovačnými aktivitami v oblasti textílií a odevov s antibakteriálnou funkciou a vlákien na výrobu športového oblečenia. Zaoberá sa tiež biodegradovateľnými vláknami a materiálmi chrániacimi pred UV žiarením. Zaujímavou inovačnou novinkou spoločnosti sú aj ponožky z vlákna s protiklíšťovou úpravou, ktorá tieto parazity odpuďuje vďaka prírodným

látkam ukotveným v samotnom vlákne. Vývoj má plné ruky práce a výroba je na tom podobne. Vedenie fabriky potvrdilo, že výrobné kapacity spoločnosti sú aktuálne využité na sto percent a časť objednávok je preto nutne odkladáť až na leto. Výrobe paradoxne pomohla aj samotná pandémia. Tá síce vyhnala ceny vstupných surovín aj o sto percent, no podľa vedenia podniku zlepšila zákazkovú náplň fabriky. Tú podporuje aj schopnosť textíly pružne reagovať. Po príchode pandémie sa jej totiž podarilo rozbehnúť úplne nový výrobný program certifikovaných medicínskych výrobkov a textílnych rúšok.

Firma aktuálne až 95 percent výrobkov exportuje. Hlavnými trmi sú európske krajiny, no aj Austrália, USA či Južná Afrika. Podľa analytika Capital Markets Tomáša Ferecha sú inovácie hlavnou zbraňou, ako uspieť na silne konkurenčnom trhu a dosahovať hrubú maržu vyše 42 percent. Súperiť s lacnými ázijskými výrobkami by totiž nemalo zmysel.

Textilka aj napriek svojej aktivite a špičkovej výrobe zápasí s nedostatkom pracovníkov, v dôsledku čoho presunula časť výroby na Ukrajinu.

Koncern BP zvýšil zisk trojnásobne

Londýn – Britská ropná spoločnosť BP na čele s riaditeľom Bernardom Looneym v prvom štvrtroku viac než trojnásobila čistý zisk, ktorý vystúpil na 2,6 miliardy dolárov. Vďaka vyšším cenám ropy a príjmom z obchodovania so zemným plynom výsledky prekonal očakávanie a firma súčasne potvrdila, že obnoví odkúpenie svojich akcií. Znížila totiž dlh pod 35 miliárd dolárov. Analytici očakávali, že sa zisk zvýši na 1,64 miliardy dolárov z minuloročnej hodnoty 790 miliónov. V predchádzajúcom štvrtroku zisk predstavoval len 110 miliónov dolárov. „Za výsledkom stojí mimoriadny výkon v oblasti marketingu a obchodovania s plynom, výrazne vyššie ceny ropy a vyššie marže rafinérii,“ uviedla firma. (ČTK)

SNÍMKA: REUTERS

AUTOMOTIVE

InoBat dodá batérie do autobusov SOR

Bratislava – Výrobca batérií InoBat Auto uzavrel dohodu s českým výrobcom autobusov SOR a bude dodávať svoje batérie do mestských, medzimestských aj diaľkových autobusov. Ide o prvú verejnú dohodu s konkrétnym partnerom, ktorý bude používať batérie slovenského výrobcu. Prvé autobusy s batériami od InoBat Auto by sa mali dostať do prevádzky v roku 2023. Spoluzakladateľ a výkonný riaditeľ InoBat Auto Marián Boček upozornil, že dohoda je významným krokom, ktorý spojí Slovensko a Česko na ceste k postupnej elektrifikácii dopravy. „Pre európsky automobilový trh je to veľký úspech. Tešíme sa na spoluprácu so SOR, budeme partneri v celom procese, od dizajnu batérie až po finálnu dodávku, pričom pôjde o kompletný reťazec výskumu, vývoja a produkcie, a to všetko presne podľa potrieb nášho zákazníka,“ uviedol Boček. Počas roku 2021 plánuje InoBat vývoj

vhodnej batérie, v roku 2022 by ich v pilotnom teste mali vyskúšať na dvoch autobusoch. Od roku 2023 ráta Boček s plným nasadením batérie pre SOR, pričom na slovenských a českých cestách by tieto batérie mali poháňať viac než sto autobusov.

SOR vyrába v Česku mestské a medzimestské autobusy už viac ako 25 rokov a vyváža ich do ďalších 12 európskych krajín. Pre InoBat Auto ide pritom o prvé zverejnené komerčné partnerstvo. Batérie, ktoré bude spoločnosť vyvíjať a vyrábať vo svojom R&D centre vo Voderadoch, sú výsledkom použitia takzvanej High-Throught Processing platformy, ktorá bola vyvinutá americkou spoločnosťou Wildcat Discovery Technologies, technologickým partnerom InoBat. Táto patentovaná technológia umožňuje nájsť správne chemické zloženie batérie pre akékoľvek elektrické vozidlo, presne podľa požiadaviek a špecifikácií cieľového zákazníka. (TASR)

PRIEMYSEL

Swarovski prepustí menej ľudí, než plánoval

Wattens – Rakúsky výrobca krištáľov a šperkov Swarovski plánuje prepustiť menej zamestnancov, než plánoval. Podľa pôvodných plánov malo byť v hlavnom sídle v rakúskom Wattense prepustených 600 ľudí, po novom dostane výpoved

do jesene. Tržby v oblasti výroby krištáľov vlni medziročne klesli o 35 percent na 1,7 miliardy eur, spoločnosť za minulý rok vykazala prevádzkovú stratu a podobný výsledok očakáva aj tento rok. Swarovski sa vlni pre prepustenie opakovane dostával do nových titulkov.

Doteraz prišlo vo Wattense o prácu 1 200 ľudí, strednodobu tu chce mať tisíc zamestnancov. Situáciu komplikovali ostré rozpory vnútri týkajúce sa ďalšieho smerovania koncernu a jeho novej štruktúry. V októbri sa konalo zhromaždenie spoločníkov, kde sa hlasovalo o novej firemnej štruktúre. (TASR)

35
PERCENT

dosiahol vlni pokles tržieb spoločnosti.